

ΟΡΘΟΥ ΒΛΘΕΟΣ

Οί κρυφοί μαθητές του Χριστού Ίωσήφ και Νικόδημος ανέλαβαν τολμηρή δράση και πραγματοποίησαν τήν άποκαθήλωση και τήν ταφή του Ίησού, τή στιγμή πού οί άλλοι μάθητές, πλίν του Ίωάννη, είχαν έξαφανισθει, φοβούμενοι για τή ζωή τους. Μαζί όμως μέ τούς κρυφούς μαθητές δραστηριοποιήθηκαν και οί λεγόμενες Μυροφόρες, οί γυναίκες πού ακολουθοῦσαν τόν Χριστό από τή Γαλιλαία.

Μυροφόρες ήταν αρκετές, μερικά μάλιστα όνόματά τους διασώζονται από τούς ευαγγελιστές. Κορυφαία μορφή ανάμεσα τους ή Παναγία. Ήταν ή μόνιμη συνοδεία του Χριστού δίπλα στους άποστόλους και φρόντιζαν για όλα τα πρακτικά ζητήματα. Δέν ήταν φυσικά δυνατόν να άπουσιάσουν και από τά συγκλονιστικά γεγονότα του θείου πάθους και τής Σταύρωσης. Ή άφοσίωση τους στον Χριστό τίς όπλισε μέ τόση άποφασιστικότητα και θάρρος, πού τίς ώθησε να υπερκεράσουν φόβους και κινδύνους από τό έχθρικό έβραϊκό και ρωμαϊκό περιβάλλον.

Ένα πολύ σημαντικό στοιχείο του τρόπου μέ τόν όποιο κινούνται οί Μυροφόρες, είναι ή **διακριτικότητα**. Δροῦν άθόρυβα, χωρίς άκριτους ένθουσιασμούς όπως ο Πέτρος, ή άνόητους φανατισμούς όπως άλλοι. Δέν προκαλοῦν μέ έπιπόλαιες ένέργειες τήν προσοχή του πλήθους. Έκμεταλλεύονται τίς λίγες δυνατότητες πού τούς παρέχουν οί ύφιστάμενες συνθήκες.

Έτσι, παρακολουθοῦν προσεκτικά τά τής ταφής, βλέπουν πού είναι τό μνημείο,

«*έθεώρουν πού τίθεται*». Στα μικρά χρονικά περιθώρια πού είχαν (τό βράδυ τής Παρασκευής του Πάσχα και τό βράδυ του Σαββάτου, «*διαγενομένου του Σαββάτου*»), αγοράζουν και έτοιμάζουν τά άρώματα. Τήν ημέρα του Σαββάτου και του Πάσχα, ήσυχάζουν. Δέν κάνουν καμιά κίνηση. Ό νόμος επέβαλλε άπόλυτη άργία τήν ημέρα του Πάσχα. Άργά όμως τή νύχτα του Σαββάτου, προς τά ξημερώματα τής μιάς των Σαββάτων (της δικής μας Κυριακής), πριν ακόμα αρχίσει να κυκλοφορεί ο κόσμος, τρέχουν στο μνημείο. Για να μη δώσουν στόχο, γλιστροῦν άθέατες στο σύθαμπο της αύγής. Είναι χαρακτηριστικές οί εκφράσεις του Ευαγγελίου: «*Σκοτίας έτι οὔσης, λίαν πρωί, ορθρου βαθέος*» (βαθιά χαράματα), «*έρχονται επί τό μνημείον*» Ή διακριτική κίνηση είναι σύνεση, σοφία και όχι δειλία.

Ή τακτική των Μυροφόρων είναι ή πάγια τακτική της Έκκλησίας. Μέσα στον άφιλόξενο κόσμο, όπου έζησε και ζει, διδάσκει τή διακριτική παρουσία, καταδικάζοντας άκαιρους ένθουσιασμούς και τυφλούς φανατισμούς. Ό πρώτοι Χριστιανοί εργάζονταν περισσότερο «*έν κρυπτῶ*», αφού και μέσα στο ίδιο σπίτι διαβιοῦσαν ένίοτε πιστοί και άπιστοι. Ίδιαίτερα άπέτρεπε ή Έκκλησία από τό έκούσιο μαρτύριο, ως ύποκινούμενο από ζήλο «*ού κατ' έπίγνωσιν*». Δέν επαινοῦνται τέτοια φαινόμενα, «*έπειδή οὔχ οὔτως διδάσκει τό Ευαγγέλιον*».

Ή περίπτωση του άγίου Πολυκάρπου είναι πολύ διδακτική. Στίς μέρες του ένας ζη-

Η ΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΓΚΡΑΤΕΙΑΣ

Πρίν από πολλές δεκαετίες, στις δυτικές κοινωνίες, δρούσαν αρκετές οργανώσεις που για σύνθημά τους είχαν την «έγκρατεια». Τότε, ο όρος έγκρατεια, συσχετιζόταν σχεδόν αποκλειστικά μόνο με τον αλκοολισμό.

Έγκρατεια σημαίνει: αυτοσυγκράτηση-αυτοκυριαρχία. Δηλαδή την ικανότητα της σωστής διακυβέρνησης των λειτουργιών του νοῦ, ὥστε ὁ ἄνθρωπος νά μπορεί νά κυριαρχεῖ ἐπάνω στά ἔνστικτά του καί στίς ψυχοσωματικές του κινήσεις. Συνεπῶς, ἐγκράτεια γιά τόν ἄνθρωπο εἶναι ὁ,τι ἀκριβῶς:

- τὰ πηδάλιο τοῦ πλοίου στά χέρια τοῦ καπετάνιου καί
- τό τιμόνι ἑνός ὀχήματος στά χέρια τοῦ οδηγοῦ.

Κάποιος, πολύ σωστά, παρομοίασε τήν ἐγκράτεια μέ τήν ἀπαλή μουσική πού γαληνεύει τόν ψυχοσωματικό κόσμο τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ νοῦς ἔχει δύο λειτουργίες: τήν σκέψη καί τήν θέληση. Ἡ σκέψη παρακινεῖ τόν ἄνθρωπο γιά τήν ἀπόκτηση τῆς γνώσης. Καί ἡ θέληση, στήν συνέχεια, κατευθύνει τόν νοῦ στήν πραγματοποίηση τῆς γνώσης πού ἀπέκτησε, μέ τήν ἐμπρακτέ εφαρμογή της. Ἀκόμη, ἡ θέληση, δίνει στόν ἄνθρωπο τήν δυνατότητα νά ἐπιλέγει καί νά ἀποφασίζει.

Μποροῦμε νά εἰποῦμε πῶς, ἡ σκέψη εἶναι αὐτή πού καθορίζει τόν στόχο καί ἡ θέληση ἐξακοντίζει τό βέλος μέ κατεύθυνση τόν στόχο. Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει πῶς τό νά γνωρίζει κάποιος τόν στόχο, τοῦ ἐξασφαλίζει ὅτι θά τόν πετύχει κι ὅλας.

Ὅμοίως, ἕνας μορφωμένος ἄνθρωπος, δέν ἐξυπακούεται ὅτι εἶναι καί ἅγιος! Οὔτε ἕνας ἅγιος σημαίνει ταυτόχρονα ὅτι εἶναι καί μορφωμένος! Ἡ γνώση πού ἔχουμε γιά πράγματα ἔξω ἀπό ἐμάς, δέν ἔχει καμία σχέση μέ τό ἂν εἴμαστε ἠθικοί ἢ ὄχι. Ἔτσι, ἕνας ἐπιστήμονας μπορεῖ νά εἶναι ὑποδουλωμένος σέ πάθη καί κακίες, χωρίς αὐτά νά ἐπηρεάζουν τίς ἐπιστημονικές του ἔρευνες καί γνώσεις.

Εἶναι ἀπολύτως σαφές ὅτι ὁ τρόπος τῆς ζωῆς μας καθορίζει τήν σχέση μας μέ τόν Θεό. Διότι ὁ Χριστός μᾶς λέει: «*Εκεῖνος πού ἔχει τίς ἐντολές μου καί τίς τηρεῖ, αὐτός εἶναι πού μέ ἀγαπάει*» (Ἰωαν. 14,21).

Έγκρατεια, τελικά, εἶναι ὁ ἔλεγχος τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὥστε νά μήν διατρέχουμε τόν κίνδυνο τῆς ὑποδούλωσης καί τῆς διάλυσης πού ἀκολουθεῖ. Αὐτό σημαίνει: Τά μὲν βλαβερὰ (πνευματικά καί σωματικά) τά ἀπορρίπτουμε τελείως. Τά ὑπόλοιπα τά διαχειριζόμαστε μέ μέτρο καί σύνεση. Ἡ ἴδια ἡ φύση μᾶς διδάσκει: ὑπάρχουν ὀρισμένα προϊόντα της, τά ὁποῖα ἂν χρησιμοποιοῦνται σέ μεγάλη ποσότητα, ἔχουν κακή δράση στόν ὀργανισμό τοῦ ἀνθρώπου, ἐνῶ εἶναι ὠφέλιμα σέ φυσιολογικές ποσότητες.

Πάντοτε νά θυμόμαστε ὅτι ὁ ἀθλητής τοῦ πνεύματος δέν εἶναι μόνος. Ἐχει τόν Χριστό πού τόν παρακολουθεῖ μέ πολλή ἀγάπη, τόν ἐνισχύει καί τοῦ δίνει τήν χάρη νά Τόν ἐπικαλεῖται σέ βοήθεια στόν ἀγώνα του.

Fulton Sheen, Καθηγητής Ψυχολογίας -
Μετ: Αρχιμ. Α.Μ.

λωτής, ὁ Κόιντος, παρέσυρε μερικούς ἀκόμα Χριστιανούς ἀσυλλόγιστα στό μαρτύριο. Ὅταν ὅμως εἶδε τά θηρία, δειλίασε. Ἀνήθηκε ἀμέσως τόν Χριστό. Ὁ ἅγιος Πολύκαρπος ἀντιθέτως ἀπέφευγε, ὅσο ἦταν δυνατόν, τοὺς διώκτες του. Κρυβόταν ἀπό τόπο σέ τόπο. Ὅταν ὅμως συνελήφθη, μαρτύρησε μέ θάρρος ἀκλόνητο καί ἀναδείχθηκε «θαυ-

μασιώτατος μάρτυς». Ἐδειξε «τό κατά τό *Εὐαγγέλιον μαρτύριον*». Τόν σωστό κανόνα συμπεριφορᾶς.

Στόν μή αὐτονόητα χριστιανικό μας κόσμο, ἡ σύνεση, ἡ διάκριση, τό «*ὄρθρου βαθέος*» τῶν Μυροφόρων ἔχει νά μᾶς διδάξει σίγουρα πολλά.

Πρωτ. Δ. Μ.

Η ΕΥΩΔΙΑ ΜΙΑΣ ΠΟΡΝΗΣ

Σαράντα μέρες ψάλλοντας τόν αναστάσιμο κανόνα ακούμε τήν Ἐκκλησία νά μάς καλεῖ νά πιοῦμε τό «**καιόν**» (=καιούργιο) **πόμα**», πού πήγασε ἀπό τόν τάφο τοῦ Χριστοῦ. Μέ αυτό τό ζωντανό νερό ἔρχεται σήμερα ὁ Χριστός νά ξεδιψάσει μιά πόρνη.

Πέρα, ὅμως, ἀπό τήν δυσωδία τῆς ζωῆς της, ἡ γυναίκα αὐτή εἶχε καί κάτι εὐσομο· εἶχε «**καρδίαν διψῶσαν ὕδατος σωτηρίου**», ἐπισημαίνει ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς. Γνώριζε καί ἤθελε νά μάθει καλύτερα τίς θεόπνευστες Γραφές. Ἐδῶ ὁ ἅγιος χρησιμοποιεῖ μιά ὑπέροχη εικόνα: «**Ὅπως, ἂν πάνω σέ κάρβουνα βάλεις κάτι εὐσομο, κρατᾶς κοντά σου αὐτούς πού σέ πλησιάζουν, ἂν ὁμως βάλεις κάτι δύσομο, τούς ἀπομακρύνεις, ἔτσι γίνεται καί μέ αὐτά πού ἀπασχολεῖς τόν νοῦ σου· ἂν μελετᾶς τά λόγια τοῦ Θεοῦ, κάνεις τόν ἑαυτό σου ἀξιο νά ρθει κοντά σου ὁ Θεός· διότι αὐτή ἡ μελέτη προκαλεῖ ὁσμή εὐωδίας, τήν ὁποία ὀσφραίνεται ὁ Κύριος**».

Καί εἶναι ἀξιοπρόσεκτο ὅτι αὐτή ἡ ὁσμή εὐωδίας τῆς Σαμαρείτιδας, ἡ δίψα της γιά τό «πόμα τό καιόν», δέν ἀναστέλλεται ἀκόμα καί ὅταν ὁ Χριστός τήν ἐλέγχει ἀποκαλύπτοντας ὅλη τή δυσωδία τῆς ζωῆς της. Ὅχι μόνο δέν δυσανασχετεῖ ἀλλά καί θέλει νά συζητήσει μαζί του ὑψηλότερα ζητήματα!

Γι' αὐτό καί ὁ Χριστός, ὄχι κοφτά καί ἀπότομα ἀλλά «**μέ γλυκιές κουβέντες, τήν ὁδηγεῖ νά ζητήσει ἐκείνη τό ἄφθαρτο νερό**» (δοξαστικό ἑορτῆς)· καί ἔτσι τήν εἰσάγει στήν καινή κτίση, πού ἐκεῖνος ἐγκαινίασε μέ τήν ἀνάστασή του. Ἐκεῖ,

τά πάντα εἶναι καινούργια! Καινούργια ἡ σχέση ἀνάμεσα σέ ἔθνη καί φυλές· ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι μιά οἰκογένεια. Καινούργια καί ἡ ζωή, μέ τήν ὁποία χορταίνει μιά γιά πάντα τή βαθύτερη δίψα του ὁ ἄνθρωπος. Καινούργιος καί ὁ τρόπος τῆς ἀληθινῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ· ἡ καινούργια λατρεία θά γίνεται «**ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ**».

Μέ τέτοιες ἀποκαλύψεις, πού ἀξιώθηκε νά δεχθεῖ ἡ Σαμαρείτιδα, εἶναι πιά ἔτοιμη νά γνωρίσει αὐτόν πού κάνει τά πάντα καινούργια. Μέ ἀπαράμιλλο τρόπο τό διατυπώνει ὁ Θεσσαλονίκης ἅγιος Γρηγόριος: «**Ὅπως στό Ἄσμα Ἄσμάτων ἡ ψυχὴ πού νυμφεύεται τόν Θεό, ἔτσι κι αὐτή ἀναπτερωμένη ἀπό τή φωνή τοῦ Νυμφίου, πού ἀκόμα δέν τῆς ἔχει φανερωθεῖ, φέρνει στόν νοῦ της τόν ποθούμενο, καί Τοῦ λέει: "Γνωρίζω ὅτι ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός, ἔρχεται· καί ὅταν ἔλθει ἐκεῖνος θά μάς τά διδάξει ὅλα". Καί ἐμένα (καταλήγει ὁ ἅγιος), βλέποντας τόν πόθο της γιά τόν Χριστό, μοῦ ἔρχεται νά πῶ πάλι γι' αὐτή τά λόγια τοῦ Ἄσματος ἐκείνου: "Ποιά εἶναι αὐτή, πού προβάλλει σάν τήν αὐγή καί εἶναι ὠραία σάν τή σελήνη καί ἐκλεκτή σάν τόν ἥλιο"**»!

Ἄν ἓνας ἅγιος βλέπει τόση πνευματική ὁμορφιά σ' αὐτή τήν πόρνη, πῶς ὁ Χριστός νά μὴ τῆς στησε καρτέρι ἐκεῖνο τό μεσημέρι στό πηγάδι τοῦ Ἰακώβ, μόνο καί μόνο γιά νά τῆς πεῖ: «**Ναί, ἐγώ, πού σοῦ μιλάω, εἶμαι ὁ Μεσσίας**». Ἐγώ, δηλαδή, ἦρθα σήμερα ἐδῶ γιά σένα· γιά νά σε σώσω· γιά νά χορτάσω τή δίψα σου γιά ἀληθινή καί ἄφθαρτη ζωή.

Αρχιμ. Β.Α.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ

Ο Χριστός λέει στο Ευαγγέλιο: «Αυτή είναι η δική μου έντολη: Νά αγαπάτε ό ένας τόν άλλο, όπως Έγώ σās αγάπησα. Πιό μεγάλη αγάπη, από τό νά θυσιάσει τήν ψυχή του γιά τούς φίλους του, εκείνους πού αγαπάει, δέν έχει κανένας» (Ίωαν. 15, 12-13).

Πώς μās αγάπησε ό Χριστός; Μέχρι θανάτου, «θανάτου δέ Σταυρού». Καί έμεις, αν είμαστε γνήσιοι μαθητές Του, όφείλουμε νά κάνουμε τό ίδιο γιά τούς φίλους μας. Αυτοί οί φίλοι μας, δηλαδή οί αγαπητοί σέ μās, οί προσφιλείς μας, μπορεί καί νά μήν μās αγαπούν! "Η νά είναι ακόμη καί έχθροί μας! Διότι καί ό Κύριος μας, επί του Σταυρού εύρισκόμενος, έλεγε στόν Πατέρα Του γιά τούς σταυρωτές Του: «Πάτερ, συγχώρησέ τους. Δέν ξέρουν τί κάνουν» (Λουκ 23,34).

Μά, μπορούν νά γίνουν ανάλογα πράγματα καί στήν ζωή, έστω, τών πολύ εύλαβών χριστιανών; Φαίνεται πώς μπορούν! Καί ιδού ένα παράδειγμα τέτοιας άρετης.

"Ενας νέος, 18 χρονών, όνόματι Άργυρός, ζούσε στήν Θεσσαλονίκη, τόν καιρό τής Τουρκοκρατίας. Κάποιος χριστιανός φυλακίσθηκε γιά χρέη. Γιά νά απαλλαγεί λοιπόν, από τήν φυλακή, καί ίσως καί από βαρύτερες ποινές, δήλωσε ότι γίνεται μουσουλμάνος. (Αυτό τό προβλέπει τό Κοράνι, όσο μεγάλο καί αν είναι τό αδίκημα ή καί τό έγκλημα!). Οί Τουρκοί τόν πήγαν σ' ένα καφενείο καί έγινε εκεί έπισήμως ή άρνηση του Χριστού καί ή έν συνεχεία προσχώρησή του στο Ίσλάμ.

Μαθαίνοντας τό γεγονός ό Άργυρός έτρεξε στο καφενείο καί, ένώπιον όλων, είπε στόν άρνητή:

«Τί μεγάλο κακό έκανες στή ψυχή σου, αδελφέ, νά άρνηθείς τόν Χριστό, τόν Δημιουργό καί Σωτήρα μας! Καί έτσι νά παραδώσεις τήν ψυχή σου στόν αιώνιο θάνατο, τόν

χωρισμό από τόν Κύριό μας. Σύνελθε, αδελφέ. Μετανόησε». Αυτά πρόλαβε νά πεί ό Άργυρός. Ό μέν άρνητής έμεινε άσυγκίνητος. Οί δέ Τουρκοί όρμησαν στόν Άργυρό καί τόν έδειραν άγρια. Μετά του είπαν: «ή πές τώρα ότι γίνεσαι μουσουλμάνος, ή σέ θανατώνουμε».

Ό άθλητής του Χριστού έμεινε άκλόνητος στήν πίστη. Παρ' ότι τόν βασάνισαν άνηλεώς. Τελικά, ό δικαστής έξέδωσε τήν άπόφαση τής καταδίκης του Άργυρού. Τόν κρέμασαν στίς 11 Μαΐου του 1806.

Είναι έκπληκτικό. Ένας 18χρονος θυσιάσε τήν δική του ζωή, προσπαθώντας νά σώσει από τήν αιώνια κόλαση έναν άγνωστό του πρώην χριστιανό!

Έμεις τί θυσίες κάνουμε γιά νά γλυτώσουμε τούς ανθρώπους πού αγαπάμε (=τούς φίλους μας), από τήν άθεΐα, τήν άπιστία, τήν κατάπτωση στή διαφθορά, στήν κάθε είδους άμαρτωλή κατάσταση; «Φίλοι μας» είναι τά παιδιά μας, οί γονείς μας, οί συγγενείς μας. Καί φυσικά, καί οί γνωστοί μας, μέ τήν συνηθισμένη έννοια τών φίλων.

Βέβαια, γιά νά γίνει κάτι τέτοιο, πρώτοι έμεις πρέπει νά είμαστε ένωμένοι μέ τόν Χριστό. Όστε νά έλκύσουμε καί άλλους κοντά Του, πού θά παρακινηθούν από τό δικό μας παράδειγμα πίστης καί άφοσίωσης στόν Χριστό. «Κύριε πρόσθεσ ήμίν πίστιν» (Λουκ. 17,5).

Αρχιμ. Ν.Κ.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως καί Πρεβέζης

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως καί Πρεβέζης
Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Αρχιμ. Νίκων Κουτσίδης • ΤΗΛ. 2682051161

Κωδικός 270360

ΜΑΪΟΣ 2022 • Άρ. Φύλλου 466 • Έτος ΜΒ'

Διανέμεται δωρεάν • Εισφορές δεκτές

Έκδοτική Παραγωγή «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.»

Άθήνα

